

УКРАЇНА

**УРЯДОВИЙ УПОВНОВАЖЕНИЙ У СПРАВАХ
ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ**

Government Agent
before the European Court of Human Rights
Ukraine
вул. Городецького, 13, м. Київ, 01001, Україна

Agent du Gouvernement
auprès de la Cour Européenne des Droits de l'Homme
l'Ukraine
13, Horodetskiego St. Kyiv, 01001, Ukraine

Тел.: +380 44 278-37-23, факс.: +380 44 271-17-83
E-mail: themis@minjust.gov.ua http://www.minjust.gov.ua

13.06.2016 № 4699/13.0.104-16

На № _____

Міністерство внутрішніх справ України

Національна поліція України
вул. Академіка Богомольця, 10,
м. Київ, 01601

✓ **Національна академія внутрішніх справ
України**
пл. Солом'янська, 1, м. Київ - ДСП, 03035

**Головне управління Національної
поліції в Одеській області**
вул. Єврейська, 12, м. Одеса, 65014

*Щодо виконання рішення Європейського суду з прав людини
у справі «Тучін та Тучіна проти України»*

24 2923 06 16

26 травня 2016 року Європейським судом з прав людини (далі – Європейський суд) було ухвалено остаточне рішення у справі «Тучін та Тучіна проти України».

У цьому рішенні Європейський суд констатував порушення процесуального аспекту ст. 2 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі – Конвенція) у зв'язку з непроведенням органами влади ефективного та своєчасного розслідування обставин смерті доньки заявників.

Факти справи та суть порушень викладено у стислому викладі рішення, що додається.

Відповідно до ст. 2 Закону України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини» (далі – Закон) та п. 1 ст. 46 Конвенції рішення Європейського суду є обов'язковими для виконання.

Під виконанням рішення Європейського суду слід розуміти виплату відшкодування, а також вжиття державою додаткових заходів індивідуального характеру, спрямованих на усунення конкретного порушення, визначеного в рішенні Європейського суду, та заходів загального характеру, спрямованих на усунення підстави для надходження до Європейського суду аналогічних заяв проти України у майбутньому.

За цими критеріями Комітет міністрів Ради Європи здійснює оцінку виконання державою рішень Європейського суду, виходячи з інформації, наданої

державними органами щодо заходів, вжитих на виконання вказаних рішень. Відповідні положення закріплені у Правилах Комітету міністрів Ради Європи щодо контролю за виконанням рішень Європейського суду та умов дружнього врегулювання (10 травня 2006 року).

Обсяг та суть заходів загального та індивідуального характеру, необхідних для виконання кожного конкретного рішення Європейського суду, безпосередньо залежать від характеру порушень, констатованих Європейським судом.

У цій справі порушення Конвенції було встановлено Європейським судом у зв'язку з неефективністю розслідування компетентними органами влади смерті доньки заявника внаслідок дорожньо-транспортної пригоди.

Варто зазначити, що на цей час кількість рішень, в яких Європейський суд встановлює порушення процесуального аспекту статті 2 Конвенції, зростає. З огляду на їх велику кількість, а також на те, що справи цієї категорії відносяться до «усталеної практики» Європейського суду, присуджена Європейським судом сума справедливої сатисфакції зазвичай є стандартною і становить 6 000 євро.

У рішенні «Тучін та Тучіна проти України» Європейський суд звернув увагу на те, що кримінальне провадження за фактом ДТП, що призвела до смерті доньки заявників, тривало більше десяти років та згодом було закрито у зв'язку із закінченням строку давності притягнення до кримінальної відповідальності. Національні органи визнали наявність серйозних недоліків у цьому провадженні, а також, що його тривалість була невиправданою. Проте у той час, коли Вищий спеціалізований суд постановив у зв'язку з цим окрему ухвалу, вже було неможливо встановити факти смерті доньки заявників та притягнути до кримінальної відповідальності водія у випадку, якщо було б встановлено його вину (п. 19 рішення).

Так, для належного виконання рішення Європейського суду у цій справі та попередження аналогічних порушень в майбутньому прошу:

- 1) довести до відома працівників органів внутрішніх справ правові позиції Європейського суду, викладені в рішенні «Тучін та Тучіна проти України»;
- 2) забезпечити професійну підготовку працівників органів внутрішніх справ з питань вивчення Конвенції та практики Європейського суду, зокрема щодо стандартів ефективного розслідування відповідно до Конвенції та практики Європейського суду;

Принадібно повідомляємо, що найближчим часом офіційний переклад вказаного рішення буде надруковано у збірнику нормативно-правових актів «Офіційний вісник України» та розміщено на сайті Міністерства юстиції України (<http://old.minjust.gov.ua/9329>).

З метою забезпечення належного звітування держави перед Комітетом міністрів просимо повідомити про результати розгляду цього листа до **15 червня 2016 року**.

Додаток: стислий виклад згаданого рішення на 1 арк. в 1 прим.

**В.о. Урядового уповноваженого
у справах Європейського суду з прав людини**

О.В. Давидчук

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ
СПРАВА «ТУЧІН ТА ТУЧІНА ПРОТИ УКРАЇНИ»
(CASE OF «TUCHIN AND TUCHINA» v. UKRAINE»)
Заява № 40458/08

Стислий виклад рішення від 26 травня 2016 року

30 квітня 2002 року донька заявників при перетині вулиці була збита автомобілем, яким керував П. Після дорожньо-транспортної пригоди вона померла у лікарні.

У період з квітня 2002 до жовтня 2010 року органами прокуратури було винесено щонайменше десять постанов про відмову в порушенні кримінальної справи щодо П. або про її закриття на підставі відсутності в його діях складу злочину. Усі ці постанови скасовувалися вищестоящими органами як необґрунтовані, а матеріали справи поверталися на додаткове розслідування. 9 липня 2009 року заявник в рамках кримінального провадження подав до П. цивільний позов. 15 липня 2009 року його було визнано потерпілим у зазначеній кримінальній справі.

26 жовтня 2010 року Суворовський районний суд м. Одеси закрит кримінальну справу щодо П. у зв'язку із закінченням строку давності притягнення до кримінальної відповідальності. 21 грудня 2010 року та 20 листопада 2012 року апеляційний суд Одеської області (далі – апеляційний суд) та Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ (далі – Вищий спеціалізований суд) відповідно залишили зазначене рішення без змін. 20 листопада 2012 року Вищий спеціалізований суд постановив окрему ухвалу, якою вказав апеляційному суду та прокуратурі Одеської області на низку недоліків у провадженні. Суд зазначив, зокрема, що досудове розслідування було поверховим та затягнутим. З 2002 року слідчі дії практично не проводилися. Численні постанови слідчих органів про відмову в порушенні кримінальної справи за фактом ДТП були необґрунтованими та згодом скасовувалися. Вказівки щодо усунення недоліків розслідування ігнорувались. Загальна тривалість слідства, яка становила більше десяти років, була невиправданою. У підсумку Вищий спеціалізований суд постановив, що зазначене розслідування не відповідало вимогам ані національного законодавства, ані Конвенції. Тому суд надав зазначеним органам влади вказівки вжити заходів для запобігання виникненню схожих ситуацій у майбутньому.

До Європейського суду з прав людини (далі – Європейський суд) заявники скаржилися за статтею 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі - Конвенція) з огляду на те, що не було проведено ефективного розслідування за фактом смерті їхньої доньки, що означало, що водій, якого вони звинувачували у ДТП, уникнув як кримінальної, так і цивільної відповідальності.

Розглянувши скаргу заявників, Європейський суд зазначив, що кримінальне провадження за фактом ДТП, що призвела до смерті доньки заявників, тривало більше десяти років та згодом було закрито у зв'язку із закінченням строку давності притягнення до кримінальної відповідальності. Національні органи визнали наявність серйозних недоліків у цьому провадженні, а також, що його тривалість була невиправданою. Проте у той час, як Вищий спеціалізований суд постановив у зв'язку з цим окрему ухвалу, вже було неможливо встановити факти смерті доньки заявників та притягнути водія до кримінальної відповідальності у випадку, якщо було б встановлено його вину. У зв'язку з цим, а також зважаючи на свою усталену практику у справах щодо України, Європейський суд дійшов висновку, що кримінальне провадження у цій справі було неефективним і встановив порушення процесуального аспекту статті 2 Конвенції.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД

- «1. *Оголошує* заяву прийнятною;
2. *Постановляє*, що було порушення статті 2 Конвенції».